

11. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

2. Ünite

1. (I) Türk milleti tarih boyunca bilgiye ve öğretmene çok büyük önem vermiştir. (II) Devletin güçlü olduğu dönemlerde devlet başkanlarının yanında bir bilge, bir öğretmen yer almıştır. (III) Kutadgu Bilig'de bilgi, devlet yönetiminin temel unsurudur. (IV) Orhun Abideleri'nde devletin bilgili kişilerin elinde başarılı olduğu vurgulanmıştır. (V) Osman Gazi, Fatih, Yavuz gibi devlet adamlarının yanında mutlaka öğretmenleri yer almıştır.

Bu parçada numaralı cümlelerin hangisinin öge dizilişi "zarf tümleci-dolaylı tümleç-özne-yüklem" **şeklindedir?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. (I) Bizim edebiyatımızda mektup türünün uzun bir geçmişi vardır. (II) Eski münşeatlarda resmî ve özel mektuplara yer verilmiştir. (III) Bunlar, söz hüneri göstermeye yönelik yazılardır. (IV) Mektup türünün doğal bir anlatıma yaslanması Şinasi'yle başlamıştır. (V) Tanzimat'tan bu yana yazılan mektuplarda doğal bir dil kullanılmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "özne-yüklem" **şeklindedir?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. "Üç dört senedir burada Fransız elçiliği yapan efendi bugünlerde memleketine gidiyor."

Bu cümlenin ögelerinin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
B) Zarf tümleci - dolaylı tümleç - özne - yüklem
C) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - özne - nesne - yüklem
D) Özne - yüklem
E) Edat tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem

4. Hakikatte Abdullah Efendi, ömürlerinin sonuna kadar kendileri olmaktan kurtulamayan, nefislerini bir an bile unutmayan, etrafındaki havaya kendilerini en fazla bıraktıklarında bile içlerinde, tıpkı alt katta geçen bütün şeyleri merakla takip eden bir üst kat kiracısı gibi köşesinde gizli, mütecessis (gizliyi arayan), gayrimemnun ve zalim ikinci bir şahsın mevcudiyetini, onun zehirli tebessümünü, inkâr ve istihfaftan (küçümseme) hoşlanan gururunu ve her an için ruhu insafsız bir muhasebeye davet edişini duyan insanlardan biridir.

Bu metin için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) İlahî bakış açısıyla yazılan metinde kahramanın iç dünyasıyla ilgili bilgi verilmiştir.
B) Kahramanın ruh hâlinin betimlemesinden hareketle toplumsal bir mesaj verilmiştir.
C) Abdullah Efendi'nin fiziksel görünüşü metinde ayrıntılı açıklanmıştır.
D) Bireyin ruhsal durumunun mekânı şekillendirdiği anlatılmıştır.
E) İç konuşma tekniğinin kullanıldığı metinde geri dönüşlerle bireyin geçmişi yansıtılmıştır.

5. Esendal, yazı dili ile konuşma dili arasındaki ayrımı azaltmakla kalmamış, konuşma dilini yazı dili hâline getirmiştir. Hikâyelerinde bir edebî türün örneğini vermiyor da bir anısını, bir gezisini anlatıyor gibidir. Dilimizin Arapça-Farsça gibi yabancı sözcüklerden arındırılması yolunda emeği geçen sayılı yazarlarımızdandır. Ataç, Esendal'ın bu yanına şöyle değiniyor: Memduh Şevket Esendal, dilimizin arınmasına, açıklaşmasına en büyük yararlılıkları dokunmuş yazarlarımızdan biridir.

Bu parçadan Memduh Şevket Esendal'la ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Dili yabancı etkilerden kurtarmaya çalıştığı
B) Farklı metin türlerinde eserler yazdığı
C) Hikâyelerinin değişik edebî türleri andırdığı
D) Konuşma dilini yazı diline yaklaştırdığı
E) Dil üzerine yaptığı çalışmalardan dolayı takdir edildiği

6. Öykülerinde alışılagelen giriş-gelişme-sonuç bölümleri bulunmaz. Böylece klasik öykü tekniğini yıkarak Türk öykücülüğüne yeni bir tarz getirmiştir. Çehov tarzı öykücülüğün edebiyatımızdaki öncülerinden olan yazar, öykülerinin konularını çocukluk ve gençlik yıllarına ait gözlemlerinden seçerek balıkçıları ve deniz insanlarını anlatmıştır. Yazar, İstanbul hikâyecisi olarak da bilinir. Mekân; İstanbul'un yoksul semtleri, fabrikalar, kıraathaneler ve meyhanelerdir. Öykülerinin yanı sıra "Medar-ı Maişet Motoru" ve "Kayıp Aranıyor" adlı romanları da vardır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada sözü edilen sanatçının bir hikâyesi değildir?

A) Lüzumsuz Adam
B) Havada Bulut
C) Semaver
D) Sarnıç
E) Kağnı

7. Çatışmada en az iki taraf vardır. Bu iki taraf mutlaka iki insan veya iki grup olmak zorunda değildir. Bir tek insan, kendi içinde iki taraf olarak çatışmaya girebilir. Dolayısıyla çatışma "insanın insanla, insanın toplumla, insanın tabiatla, insanın kendi kendisiyle olan mücadelesi" şeklinde tanımlanabilir. Çatışma "zeki-aptal, saf-hin, ahlaklı-ahlaksız, tutumlu-savurgan, sadık-sadakatsiz, dingin-sinirli" gibi zıt karakterlerden doğar.

Bu bilgiler ışığında,

— Ne yapıyorsunuz...

— Sana ne? Dediler.

Fukara, üstleri yırtık pırtık yavrulardı.

— Canım, neden söküyorsunuz? Dedim.

— Mühendis Ahmet Bey söktürüyor.

— Ne yapacak bunları?

— Yukarıda deri tüccarı Hollandalı var ya hani, onun bahçesini düzeltiyorlar da…

— İngiliz çimi alsın, eksin; mademki adam zengin…

— İngiliz çimiyle bu bir mi?

— Bu daha mı iyi?

— İyi de laf mı? Bunun üstüne çimen mi olur? Hollandalı öyle demiş.

Karakola koştum. Polislere haber verdim. Güya menettiler. Gizli gizli, gene çimenler yer yer söküldü. Mühendis Ahmet Bey'e ceza bile kesilmedi. Belediye talimatnamesinde, yol kenarlarındaki çimenleri sökmek cezaya mucip olmuyormuş.

Kuşları boğdular, çimenleri söktüler, yollar çamur içinde kaldı.

Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde yol kenarlarında, toprak anamızın koyu yeşil saçlarını göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak. Biz kuşları ve yeşillikleri çok gördük. Sizin için kötü olacak. Benden hikâyesi.

hikâyesinde aşağıdaki çatışmalardan hangisine yer verilmemiştir?

A) Varsıl - yoksul
B) Geçmiş - gelecek
C) İyi - kötü
D) Ahlaklı - ahlaksız
E) Cahil - bilge

8. • Artık köy halkı değneklere dayanarak, öksüre öksüre ve iki adımda durup dinlene dinlene dolaşa biliyordu. Tümünün ciğerlerini kurşun tozu kapladı. Atların üstüne elini dokundurmadan hoplayan eski süvari çavuşu şimdi yerinden kalkmak için koltuk değneğinin ve birkaç adamının yardımını bekliyor.

• Yol hakikaten güzeldi. Ankara'da ara sıra tesadüf edilen gurupsuz akşamlardandı. Böyle akşamlarda güneş, hiçbir mizansen yapmadan, çok olgun bir meyve gibi birden bire ufkun arkasına düşüverir, o anda ufuk kan sarısı ile karışık şişe dibi yeşili bir renk alır. Sonra yavaş yavaş o da kaybolur, şeffaf bir gece ile başbaşa kalırsınız.

• Şoför kımıldadı, yanındaki kapıyı açdı. Uykunun her uzvuna nasıl ağır taşlar hâlinde çöktüğü bütün hareketlerinde görülüyordu. Ayakları mevcut olmayan taşlara takılarak hendeğin kenarına kadar sendeledi. Orada biraz durdu. Karşısındaki suya kadar gitmek kendisine her hâlde pek mühim ve güç bir yolculuk gibi görünüyordu.

• Bu onun minimini bir mektep talebesi olduğu günlerden kalma bir âdetiydi. Akşamları evin kapısından girince çantasını top gibi havaya atıp tutar, şarkıya başlardı. Aradan onbeş seneye yakın zaman geçmişti. Sitare, büyük mektep talebesi, daha sonra ana mektebi muallimesi olmuştu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçalarda yapılan yazım yanlışlarından biri değildir?

A) Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmaması
B) Düzeltme işaretinin gereksiz kullanılması
C) Kurallı birleşik eylemin yanlış yazılması
D) Sayıların yazımı kuralına uyulmaması
E) İkilemenin yanlış yazılması

9. Bir tarla meselesi yüzünden Savrukların Hüseyin, Arkbaşı'nda Sarı Mehmet'i vurdu. Otuz evli köy birbirine girdi. Şaşırdılar. Herkes korku içinde jandarmaların gelmesini bekliyordu. Hâlbuki karakol buraya altı saat uzakta idi, köyden kimse cinayet haberini götürmedikçe on beş gün bile uğramazlardı. Bu, köylünün aklına en geç geldi; ondan sonra köyün ihtiyarları kahvede Hüseyin'in babası Mevlüt Ağa'nın etrafına toplandılar. Sarı Mehmet'in bir tek ihtiyar anasından gayrı kimsesi yoktu. Onu karşılarına aldılar, davacı olmaması için kendisine nasihat etmeye başladılar. İhtiyarlardan biri: "Dava edersen ne kazanacaksın? Kim gider de Mevlüt Ağa'nın oğlu adam vurdu diye şahitlik eder? Etse bile sen ayda bir iki defa kasabaya gidip her seferde dört beş gününü yakarsan tarlanı kim eker, işine kim bakar? Kasaba iki günlük yol, gidersin, şahitlerin gelmedi, haftaya uğra derler, mahkemen talik olur. Sen gününü şaşırıp gidemezsin, candarma seni alır götürür, gayrı kendin istesen bile yakanı sıyıramazsın, evin barkın yıkılır. İşte bir kazadır oldu. Cenabıhak böyle istemiş, Allah'ın emrine mahkeme ile mi karşı koyacaksın?"

Bu hikâyenin yazıldığı dönemle ilgili,

I. Toplumda kaderci bir anlayışın bulunduğu
II. Ağa-köylü çatışmasının yaşandığı
III. Toplumun hukukun üstünlüğünü benimsediği
IV. Haberleşme imkânlarının kısıtlı olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız III. B) Yalnız IV. C) I ve II. D) II ve III. E) III ve IV.

10. O sabah, anaokulunun bahçesinde fevkalade bir telaş ve canlılık vardı. Öğrenci bayramı günüydü. İlk ve ortaokullar, kafile kafile marşlar söyleyerek sokaklardan geçiyor, şehrin uzak mesirelerine dağılıyorlardı. En büyük öğrencisi altı yaşında olan bu anaokulunun o kadar uzaklara götürülmesine imkân yoktu. Onlar, bayramlarını -kendi minimini ve paytak adımlarıyla- yirmi dakika çeken bir dere kenarında yapacaklardı. Hazırlık, çok güzeldi. Bahçe, renk renk elbiselerle canlı bir çiçek tarlasına dönmüştü. Erkek çocuklar, yeni potinlerini siliyorlar, kızlar birbirlerinin saçlarını düzeltiyorlar, çözülmüş kuşaklarını bağlıyorlar, düğmelerini ilikliyorlardı. Altı yaşında bir kız, taş merdivenin basamağına oturmuş, dört yaşında bir öksüz arkadaşının sökük gömleğini dikmeye çalışıyordu.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Gözlemci anlatıcının bakış açısı kullanılmıştır.
B) Bir olay hikâyesinden alınmıştır.
C) Zaman bildiren ifadeler kullanılmıştır.
D) Kişilerin nitelikleri betimlenmiştir.
E) Ruh tahliline başvurulmuştur.

11.

Bu fotoğrafta oyun çağında işçi olarak çalışmak zorunda olan bir çocuğa yer verilmiştir.

Cumhuriyet Dönemi'ne ait aşağıdaki öykü anlayışlarından hangisi bu fotoğrafta verilen temaya uygun eserler vermiştir?

A) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdürenler
B) Bireyin İç Dünyasını Anlatanlar
C) Modernistler
D) Toplumcu Gerçekçiler
E) Millî ve Dinî Duyarlılıkları Yansıtanlar

12. Aşağıdaki parçaların hangisinde bir çatışma unsuruna yer verilmemiştir?

A) Fakat etrafımdaki evler üstüme yıkılacak gibi canlandılar; sokaklarda yuvarlanan tramvaylar, otobüsler, telaşlı insanlar hep birden bana doğru koşmaya başladılar. Kaçacak bir yer aradım. Girmek isteyerek koştuğum gazinoların içinden fışkıran kalabalık kokusu ve insan gürültüsü beni geri fırlattı. İçlerine kadar girdiğim yerlerde gene her şeyde o canlanmayı, bana doğru koşuşu görür gibi oldum. Dans edenler benim etrafımda dönüyorlar sanıyordum. Tavandaki donuk avizeler yaklaşıp uzaklaşıyordu. Acele ile hesabı görerek dışarı fırlarken, garsonlar durup bana bakıyorlardı.

B) Bu bakış birçok şey ve her şeyden evvel, o günden itibaren aralarında, barışması olmayan bir dövüş başladığını söylüyordu. Bu bakışta kin yoktu, çünkü aralarında kin doğuracak bir şey geçmemişti. Bu bakışta yalnız toprak ve su kavgasının gölgeleri, insanların içini kapkaranlık yapan gölgeleri vardı. Hatta ihtimal biraz da teessür vardı: yaşayabilmek, şu çatlak tarladan bir avuç ekin çıkarabilmek için birbirleriyle ölüme kadar dövüşmeleri lazım geldiğini bilmekten doğan bir teessür. Çünkü birbirlerine başkaca kinleri yoktu.

C) Kurumuş tarlaların üzerinde yürüdükten, hafif bir sırtı tırmandıktan sonra, yarısına kadar açık duran paslı bir demir kapıyı geçtim, aralarından otlar fışkıran çakıl döşeli bir yoldan yürümeye başladım. İki tarafımda vahşileşmiş ağaçlar ve artık tümsek hâlini almış eski çiçek tarhları vardı. Kuru bir havuzun kenarında devrilmiş mermer saksılar duruyordu. Ve onların arasında nasılsa kalmış olan beyaz bir kasımpatı, buraları örten siyah perdenin üzerinde geçmişi görmek için bırakılmış bir delik gibiydi.

D) Ta ne zamanlardan beri sesimizi çıkarmayıp içimize attığımız şeyler, hep birden uyandı; hepsinin acısını birden duyduk. Bu acı, gençleri, ihtiyarları, kadınları ve çocukları hep birden bir kurt sürüsü hâline koymaya kâfi geldi. Elimizde baltalar, sopalarla ormana daldık. İşçiler daha yeni başlıyorlardı. Bir tek ağaca el sürerlerse kötü şeyler olacağını söyledik, durdular. Azlıktılar ve böyle bir şey beklemiyordular. Derhâl eşyalarını toplayarak ormanın kenarına çekildiler.

E) Dudu kapıdan döndü ve korkusundan başka akrabalarına gidemedi... Gece gözünü kapayamadı. Evde dört yaşındaki oğlundan başka kimsesi yoktu. Bu gece korkuyordu. Seyit'in düşmanları kocasına yardım etmemesi için onu mütemadiyen tehdit ediyorlardı. Seyit'in ağasını bile, kardeşine ara sıra yardım ettiği için vurmuşlardı. Köyde kime gitse kovulacaktı.

13. Artık zeytinler bitmiş, çam ormanları başlamıştı. Gün ışığı vurmayan, gölgeli, loş (I) bir boğaza iniyorduk. Karşımızda alabildiğine dik bir dağ yükseliyor, onun henüz gözümüzden saklı bulunan eteklerinden doğru, coşkun akan bir derenin uğultusu geliyordu. Hacer kız bir aralık başını çevirdi. "Dere boyundan gideceğiz. Suyu fazladır, bastığın yere mukayyet ol!" dedi. Kayalar arasındaki dik ve dar bir patikadan (II) inince Kızılkeçili deresiyle karşılaştık. İki sırtın birleştiği dar boğazda kayadan kayaya atlayarak köpüren sular, kulakları dolduran büyük bir gürültü çıkarıyordu. Suyun kenarındaki dar yolda, çok kere taştan taşa atlayarak yürümeye başladık. Kâh derenin kıyısına kadar iniyor, kâh tekrar sırta tırmanarak beyaz köpüklü çağlayanlara (III) yüksekten bakıyorduk.

Bu parçadaki numaralanmış kelimelerin anlamları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Göze hoş gelen - ağaçlık alan - ırmak
B) Parlak - orman - dere
C) Yarı aydınlık - keçi yolu - küçük şelale
D) Saydam - dağ yamacı - kum tepesi
E) Ilık - çam korusu - yamaç sırtı

14. Alnından birisi dürtmüş gibi durakladı. Başını kaldırıp ileriye doğru bakınca, önünde, birkaç adım ileride, alabildiğine uzanan ve ayın ışıkları altında hafif hafif şıpırdayan denizi gördü. Bu gece, harikulade güzel bir geceydi. Her zamankinin iki misli kadar büyük görünen ay, yerinden fırlamış, toprağa ve denize adamakıllı yaklaşmış gibiydi. Duvar harabelerinin ve çöp yığınlarının üzerinde fışkıran arsız nebatlar bir masal bahçesinin çiçekleri gibi nazlı nazlı sallanıyordu. Sahili ara sıra yalayan dalgaların ıslattığı yosunlu çakıllar, türlü renk oyunları yapan kıymetli taşlar gibiydi. Her şeyde yarı sarhoş, yarı baygın bir hâl vardı. Her şeyden, bu sessizliğe ve baygınlığa rağmen, oluk oluk hayat fışkırıyordu.

Bu parçanın üslup özellikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Betimleyici unsurlarla doğa belirginleştirilmiştir.
B) Bazı varlıklara insana özgü nitelikler yüklenmiştir.
C) Sözcük tekrarlarıyla anlatım güçlendirilmiştir.
D) Tabiat devinim hâlinde verilmiştir.
E) Ayrıntılar nesnel bir bakış açısıyla yansıtılmıştır.

15. Çocukları toplamak, dersleri yoluna koymak pek güç olmadı. Köylüler kendi dilleriyle konuşanları anlamakta gecikmiyorlar. Şimdilik hiçbir şeyden şikâyetçi değilim. Yalnız bir yol meselesi var ki bunu kendime iş edindim ve aylardır uğraşıyorum. İlk geldiğim gün kamyonda canımı çıkaran o yol, meğer bütün vilayetin en büyük derdiymiş. Herkes mahsulünü, yolcusunu bunun üzerinden geçirmeye mecbur. Başka yol yok ve buna da yol demek için pek bol keseden atmak lazım. İşin garibi, vilayet merkezini altmış kilometre uzaktaki demir yoluna bağlayan yol da bu!..

Aşağıdakilerden hangisi parçada geçen altı çizili deyimlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

A) Çok yorulmak veya çok zorluk çekmek
B) Bir işte güçlükle karşılaşmak
C) İstenilen biçime getirmek, düzene koymak
D) Bol bol, ölçüsüz bir biçimde
E) Bir şeyi kendi uğraşı, sorunu durumuna getirmek

16. Kendi kendime'yi bozacak yok. İçinde kişiler de olan -böylesi bir hızla, evet ve hayırlarımla kayıp gideceklerini getirmezdim usuma hiç. Dokuntusuz, sıyrılma. Yıllardır havalandırılmamış bir yatağa girip çıkıyorum. Islak çürümüşlüğüne biçimsizliğim oyulu. Onu güneşlendirmeliydim. Kemiklerim sızlıyor hep. Uykulara sabahları dalıyorum, kuş uyandırıyor beni. Camın altından ilkyaz denizi geçiyor. Ilık, tuzsuz. İlkin yatağı düşünüyorum, güneşlendirmeliyim onu. Sonra eşelenmeye başlıyorum. Sırtı sızlayarak da yaşayabilir kişi. Düşünebilir de. Yeni bir nen yok. Hep aynı. Ne düşünürsem yok yalnızlıktı, yok kişilerin tellim öte yana akmakta olduklarıydı. Mutsuzluk. Binlerce kez düşünmedin mi bunları? Artık hepsi bayağı olmuş. Bayağı. Bayağı ya da komik. Değişen ne var? Hiç. Bayağılıklar değişmiyor ama yıllar yılı önünde tutuyor kişiyi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devrik, kısa cümlelere yer verilmiştir.
B) Düşünceler kahraman anlatıcı bakış açısıyla aktarılmıştır.
C) İçsel bunalımlar, yalnızlık hissi dile getirilmiştir.
D) Dilin kullanımında özgün bir üslup göze çarpmaktadır.
E) Toplumsal sorunların çözümüne dair öneriler söz konusudur.

17. B'yi bunca didikledikten sonra A'nın durumunda kesin bir yargı tutacakken hiçbir nenin hiç mi hiç A'yla ilgili olmadığı geliyor usa insan yargıçların ne güç durumda kalabileceklerini düşünüyor ister istemez tüm ayrıntılarıyla bi olayın içyüzünü tinsel minsel her yönüyle bulup buluşturmak düşüyor onlara bu bakımdan belki de her bilimden çok tin bilimde ön olmaları gerekiyor.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine başvurulmuştur?

A) Bilinç akışı
B) Diyalog
C) Gösterme
D) İç çözümleme
E) Özetleme

18. (I) Pantolon bir köşede dursa da olur. (II) Ömrümde ilk defa odamdan başka yerde yatacağım. (III) Burası benim için yepyeni ama aşağıdaki katip için, bir başkalık olsun, olabildim mi? (IV) Gündüzün uyurum herhâlde. (V) Gelmeseydim keşke, hiç gelmeseydim; tanımayıverir, geçerdim.

Bu hikâyede numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. — Bu resmi siz yaptınız değil mi ( ) dedi.

Otelci ağır ve düşünceli,

— Hayır ( ) dedi.

Sanki erkekler geniş bir nefes almışlardı.

Otelci devam etti ( )

— Bizzat kendisi yapmış. Bir arkadaşı aynayı tutmuş. O, kendi eliyle, işte bu resimdeki gibi gülümseyerek ( ) Bizzat kendisi yapmış ( )

Bu parçada ayraçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (?) (,) (.) (...) (.)
B) (,) (,) (:) (…) (.)
C) (,) (,) (;) (...) (.)
D) (,) (,) (;) (.) (!)
E) (?) (,) (;) (...) (!)

20. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Gökyüzü tatlı maviliğini bulmuştu, katılmaya mecbur olduğumuz gün başlıyordu.

B) Hareketlerinde ve yürüyüşünde kabul edilmiş bir mağlubiyetin hazin sükûneti vardı.

C) Fevzi Bey başı ile “olmaz” diye işaret etti. Faik Efendi “yetmiş bine” diye sordu.

D) Faik Efendi sonra fena hâlde saracaklarını bildiğinden işi kabul ettirmeye çalışıyordu.

E) Dükkânın içini göreceğim de ne olacak? Duvarlarda işleyen saatler olduğunu bilmek bana yeter.

21. Küçük Hasan, anası da ölünce uzak akrabaları ve konu komşunun yardımıyla halasının yanına, Filistin’in ücra bir kasabasına gönderiliyordu.

Halası Hasan’ı alıp evine götürdü... Bir gün halası, sokaktan bağırarak geçen bir satıcıyı çağırdı.

Hasan adamın, ayakkabıları tamir edişini izlerken bir aralık nerede ve kimlerle olduğunu keyfinden unuttu, altı aylık suskunluğunun ardından dalgınlıkla ana diliyle sordu:

— Çiviler ağzına batmaz mı senin?

Eskici başını hayretle işinden kaldırdı. Uzun uzun Hasan’ın yüzüne baktı:

— Türk çocuğu musun be?

Uzun uzun sohbet ettiler, Hasan ayakkabıcıyı izlerken durmaksızın anlattı.

Fakat, nihayet bütün ayakkabılar tamir edilince ayakkabıcı malzemelerini toplamaya başladı.

Hasan, yüreği burkularak sordu:

— Gidiyor musun?

— Gidiyorum ya, işimi tükettim, dedi. Başını kaldırdığında gördü ki, küçük çocuk, memleketlisi minimini yavru bir daha Türkçe konuşacak adam bulamayacağına ağlamaktadır.

Bu hikâyede işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölüm B) Yalnızlık C) Yoksulluk D) Özlem E) Hüzün

22. Salkım ağacının kütüğüne dayanmış Eczacı Remzi Efendi hiç gülmeyen yüzüyle yavaş sesle konuştu.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Dolaylı tümleç - özne - zarf tümleci - yüklem
B) Belirtili nesne - dolaylı tümleç - özne - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem
D) Zarf tümleci - özne - belirtili nesne - yüklem
E) Dolaylı tümleç - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

23. Çehov tarzı olarak bilinen, konu ve olaydan çok herhangi bir kesit ve durumu ele alan öykü anlayışının edebiyatımızdaki en önemli ismidir. Yazdığı öykülerle olaya, şaşırtmaya, kişilere dayanan klasik öykü anlayışımızı temelden sarsmıştır. Hikâyelerinde sıradan insanlara, balıkçılara, işsizlere, yoksullara yer vermiştir. Eserlerinde yaşama sevincini ve insan sevgisini dile getiren yazarın en bilinen öykülerinden biri "Semaver"dir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazarın eserlerinden biri değildir?

A) Mendil Altında
B) Lüzumsuz Adam
C) Alemdağ'da Var Bir Yılan
D) Mahalle Kahvesi
E) Havada Bulut

24 ve 25. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

— Matbaacı abiyi mi aradınız?

— Evet.

— Az evvel kâat kestirmeye gitti. Gelecek.

— Yanındaki boş bir tahta sandığı ters çevirip ikram etti:

— Buyurun, oturun! Öyle tatlı bakıyordu ki oturdum. Ekmeğini bölerek uzattı.

— Tamir atölyelerinden birinde çıraklık ettiğini sanarak, sordum:

— Ne iş görüyorsun?

— Torna, tesviye…

— Ha?..

— Kim duysa şaşıyor. Bu eylülde on ikiyi bitiriyorum hâlbuki…

— Yani, torna tesviyeye ait her işi yapabilir misin?

— Ne var yapamayacak? Babamın atölyesi vardı eskiden. Sabahları okula giderdim, öğleden sonra da atölyeye.

— Kaça kadar okudun?

— İlkin dördüne kadar.

— Ne olmak isterdin?

— Kaptan. Büyük denizlerde, dalgalı, korkunç denizlerde dolaşmak. Avrupa'ya, Amerika'ya gitmek. Üstüva'yı geçerken vapurda eğlence gırla gidermiş. Doğru mu?

24. Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Coşku ve heyecanı dile getiren bir metinden alınmıştır.
B) Olay belirli bir zaman ve mekânda geçmektedir.
C) Ağırlıklı olarak betimleyici anlatım kullanılmıştır.
D) Olay, kahraman anlatıcının bakış açısıyla aktarılmıştır.
E) Dil göndergesel işleviyle kullanılmıştır.

25. Bu parçanın çocuk kahramanıyla ilgili aşağıdaki nitelendirmelerden hangisi yapılamaz?

A) Meraklı
B) Maceracı
C) Çalışkan
D) Cömert
E) Temkinli

26. Mahalleliye darılan Gamsız, ana mektebini terk etmişti.

Bu cümle, ögelerinin dizilişi bakımından aşağıdakilerden hangisiyle özdeştir?

A) Gamsız yalnız bırakmaları için yalvarır gibi hafif hafif bağırıyordu.
B) Ana mektepleri insan cemiyetlerinin küçültülmüş numuneleri gibidir.
C) Küçüklerin velvelesinden çayırdaki kuşlar ürküp kaçmıştı.
D) Öğretmenler bu mahzun bakışlı sokak köpeğini kovmamışlardı.
E) Evin avlusuna sırtında çuval ve elinde iskemle ile bir adam girdi.

27.

Cemal Süreya

İkinci Yeni hereketinin öncü şairlerinden biri olan Cemal Süreyya, aramızdan ayrılalı 29 yıl oldu.

1931
Erzincan'da dünyaya geldi. Asıl adı Cemalettin Seber'dir.

1947
Lise öğrenimini İstanbul Haydarpaşa Lisesinde parasız yatılı olarak okudu. Bu yıllarda edebiyat ve şiirle ilgilendi.

1950
Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye ve İktisat bölümlerini okumaya başladı.

1953
İlk şiiri "Şarkısı-Beyaz"ı Mülkiye dergisinde yayımladı.

1955
Maliye Müfettiş Muavini olarak İstanbul'a atandı.

1956
Girdiği bir iddiayı kaybettiği için soyadındaki "y" harfine, "Adımın bir harfini atıyorum" dizesiyle veda etti.

1958
İlk şiir kitabı Üvercinka'yı yayımladı.

1990
İstanbul'da hayatını kaybetti.

KISA
Hayat kısa,
Kuşlar uçuyor.

Bu metinde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uyulmamasından kaynaklanan bir noktalama yanlışı vardır?

A) Özel adlara gelen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılır.
B) Kurum adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
C) Eser adları cümle içinde tırnak işaretiyle gösterilir.
D) Tırnak içine alınmış cümlelerin sonuna uygun noktalama işareti konur.
E) Özellikle vurgulanmak istenen harf ve sözcükler tırnak içine alınır.